

Horniny – jsou tvořeny souborem zrn jednoho nebo více minerálů = složeny z více nerostů

DĚLÍME HORNINY

- 1. VYVŘELÉ** (magmatické) = vznik – chladnutí a utuhnutí magmatu – ŽULA
- 2. USAZENÉ** (sedimentární) = zvětváním - břidlice, spojení zrníček – PÍSKOVEC
- 3. PŘEMĚNĚNÉ** (metamorfované) = přeměnou vyvřelých usazených hornin v důsledku působení tepla a tlaku v zemském nitru – MRAMOR

VNITŘNÍ GEOLOGICKÉ DĚJE

- ZEMĚTŘESEŇÍ
- SOPEČNÁ ČINNOST
- TEKTONICKÉ JEVY – VRÁSA, ZLOM
- VZNIK PŘEMĚNĚNÝCH HORNIN

Litosféra je rozlámána na LITOSFÉRIKÉ DESKY – dotyk litosférických desek dochází k – zemětřesení, sopečné činnosti.

Vnitřní geologické síly: pochází z nitra země

- oddalovat, přibližovat litosférické desky -
- vytvářejí pohoří - Alpy, Himaláje, Karpaty

GEOLOGICKÉ DĚJE

VNITŘNÍ GEOLOGICKÉ DĚJE	VNĚJŠÍ GEOLOGICKÉ DĚJE
- děje probíhající v zemské hmotě - působí zvedání nebo klesání zemské kůry, vrásnění, sopečnou činnost, zemětřesení	- děje vyvolané činností vody, ledu, větru, organismů
- projevuje se vnitřní energie Země	- projevuje se zemská přitažlivost a energie Slunce
-jejich vlivem vznikají nerovnosti na zemském povrchu (pohoří, sníženiny...)	- jejich vlivem dochází k zarovnávaní zemského povrchu (nánosy, zaoblování)
jejich působení je protikladné	

Vznik pohoří

Pohoří pásemná

- litosférické desky a nasunou na sebe
- příklad: **Alpy, Himaláje, Karpaty**

**Znáš nejvyšší horu na světě
a víš kolik měří?**

**Mount Everest
8 848 m n. m.**

ÚKOL:

Vnitřní geologické děje

Vnitřní geologické děje jsou ..... děje, které probíhají ..... planety Země.

Díky ..... litosférických desek dochází k různým ..... na povrchu planety.

..... pohoří, protože dvě litosférické desky jdou ..... sobě. Puká země při ..... a lidi ohrožuje ..... činnost.

uvnitř   sopečná   zemětřesení
proti   změnám
pohybu   Vznikají   všechny

Řešení

OPAKOVÁNÍ:

SEŘAŽ STUPNICI TVRDOSTI

- 1) od nejměkčího nerostu po nejtvrdší
- 2) od nejtvdšího nerostu po nejměkčí

diamant   korund
apetit   kazivec
křemen   kalcit   živec   sůl kamenná
fluorit   topaz   mastek

VLASTNOSTI NEROSTŮ

FYZIKÁLNÍ - MECHANICKÉ

VRDOST

stupnice tvrdosti:

1. mastek
2. sůl kamenná
3. kalcit
4. fluorit
5. apatit
6. živec
7. křemen
8. topaz
9. korund
10. diamant

SODRŽNOST křehké
jemné
kujné

ŠTĚPNOST jen u některých nerostů
(např. slída)

HUSTOTA -hmotnost/objem
udáváme v g/cm³
nebo kg/m³

http://www.ped.muni.cz/wbio/studium/stud_mat/Mat-mat.htm